

Bilbao

Emprazamento.

Bilbao sitúase nun val estreito atravesado pola ría do Nervión, o cal condicionou decisivamente a súa configuración urbana. O seu emprazamento responde a factores topográficos estratéxicos: a proximidade ao mar Cantábrico, a navegabilidade da ría, a protección natural que ofrecen as montañas lindeiras e a fertilidade da contorna. Este emprazamento fluvial favoreceu desde a Idade Media o desenvolvemento de funcións comerciais e, a partir do século XIX, unha intensa industrialización.

Situación.

A nivel rexional e estatal, Bilbao ocupa unha posición destacada como capital da provincia de Biscaia e motor económico do País Vasco. A súa conexión con importantes infraestruturas viarias (AP-8, N-I), ferroviarias e portuarias convértea nun nodo loxístico de primeira orde. Así mesmo, a súa relevancia cultural e financeira sitúaa como unha cidade clave no sistema urbano español.

Zonas morfolóxicas.

O plano permite diferenciar con claridade as principais unidades morfolóxicas da cidade:

O Casco Antigo, con trama densa e irregular.

O Ensanche, caracterizado por un deseño ortogonal e avenidas amplas.

A periferia, menos detallada neste plano, pero deducible a partir da estrutura viaria e os patróns de expansión recente.

Comentario plano urbano de Bilbao.

O Casco Antigo.

Localizado na marxe dereita da ría, o Casco Antigo representa o núcleo fundacional da cidade, orixinado na Idade Media. O seu trazado urbano, de rúas estreitas e sinuosas, responde a un crecemento espontáneo e intramuros. Aínda que as murallas medievais non se reflicten no plano actual, a súa existencia histórica explica a elevada densidade edificatoria desta zona. Na actualidade, o Casco Antigo combina funcións residenciais, comerciais e turísticas. Alberga unha significativa presenza de patrimonio arquitectónico e concentra servizos financeiros e administrativos, propios dun CBD (Central Business District). Con todo, enfronta problemas derivados do envellecemento do parque inmobiliario, a presión turística e fenómenos de xentrificación.

O Ensanche

A expansión urbana de Bilbao a partir do século XIX artículase en torno ao Ensanche, situado na marxe esquerda da ría. Esta zona responde ós modelos de urbanismo burgués, cun plano ortogonal, rúas amplas e mazás regulares. O deseño organízase ao redor da Praza Circular, conectada co resto do ensanche mediante eixos viarios radiais e diagonais, pensados para facilitar a circulación de vehículos e o crecemento ordenado. O Ensanche caracterízase por edificacións de maior altura, uso residencial burgués, presenza de comercios e espazos culturais. Representa o modelo de cidade moderna, hixienista e racional que respondía ás necesidades da industrialización e o auxe das clases medias e altas.

A Periferia.

Aínda que o plano non detalla exhaustivamente a periferia, pode inferirse o seu desenvolvemento a partir do último cuarto do século XX. A periferia de Bilbao combina barrios obreiros construídos durante a industrialización, con urbanizacións residenciais de clase media e alta, grandes centros comerciais e parques empresariais. Esta expansión viuse favorecida pola mellora nas comunicacións e por políticas urbanísticas orientadas á descentralización de funcións urbanas. Nas zonas periféricas tamén se localizan áreas de actividade económica como polígonos industriais, equipamentos loxísticos e espazos terciarios. Finalmente, pódese falar dunha zona rururbana onde conflúen usos urbanos e rurais, xerando novas formas de ocupación do territorio.

Conclusión. Comentario plano urbano de Bilbao.

O comentario do plano urbano de Bilbao permite comprender a evolución morfolóxica da cidade, desde o seu núcleo medieval até o seu ensanche burgués e industrial e a súa expansión periférica máis recente. Bilbao constitúe un exemplo paradigmático de cidade que soubo reconverterse tras a crise industrial de finais do século XX, apostando pola rexeneración urbana, a innovación cultural e a sustentabilidade.

Agora ben, a cidade enfronta diversos desafíos contemporáneos: o envellecemento do seu parque inmobiliario no centro histórico, a presión inmobiliaria e a xentrificación, a conxestión do tráfico e a necesidade de garantir un crecemento urbano equilibrado e respectuoso co medio ambiente.

Entre as posibles solucións destácanse as políticas de rehabilitación do centro histórico, a mellora da accesibilidade e asequibilidade da vivenda, o impulso do transporte público e a mobilidade sustentable, e a rexeneración de áreas industriais obsoletas. En definitiva, Bilbao exemplifica a complexidade das dinámicas urbanas actuais e a necesidade dunha planificación urbana integrada, equitativa e resiliente.